

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjeništvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Františkanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din, za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3112.

Izboljšanje materialnega položaja učiteljstvu.

Bilo je v predvojni dobi — starejše učiteljstvo se bo še dobro spominjalo teh časov — ko je bila borba za materialno izboljšanje učiteljskega stanu naravnost brezupna. Ni država ni dežela nista hoteli uslišati glasu učiteljstva. Pristranost je vladala celo pri posredovanju kruha!

In čim težja je bila borba, tembolj se je učiteljstvo oklepalo organizacije, tembolj se je zavedalo, da je treba skupnosti in vztrajnosti in da se le z vztrajnim neumornim delom pride do uspeha. Da je za dosego uspeha treba dela in da se je po neuspehu treba vztrajati in da je treba zopet — podvojenega dela in če se zopet ne uspe, da je treba pričeti zopet znova še z intenzivnejšim delom — dokler se ne uspe!

Kdor omaga, je slab bojevnik, on ni za borbo, najmanj pa za borbo v prvih vrstah, kjer je treba tudi ob neuspehih jeklene volje in največjega samozatajevanja, da se uduši malodušje, ki je pogibelj vsaki borbi, in ki ga ne sme poznati resen bojevnik. Neuspeh je resnemu delavcu povod, ki mu vlije v žile novih sil in volje za koncentracijo novih moči v dosego svojega cilja.

Danes smo približno v enako težkem položaju. Učiteljstvo ječi pod težo nezadostnih sredstev za življenske potrebe. Ječi pa pod težo še nečesa drugega — pod težo izgube moralne sile, upanja za izboljšanje...

Ne vsi, nekateri so, ki omagujejo — mnogih jih je! Zavest jim je padla celo tako daleč, da v svoji slepoti in nepreudarnosti groze čelo z izstopom iz skupnih vrst iz onih skupnih vrst, ki danes edino delajo za njih dobro. Slepoti jih dovaja tako daleč, da tolčejo po onih in jih delajo odgovorne, ki so storiли vse da bi odvalili težko breme z učiteljstva, ki teži učiteljstvo in tudi nje same.

Toda tudi to ne sme dovesti resnega bojevnik, da bi pričel omagovati, ne sme ga dovesti do malodušja, da bi opustil započeto delo, da bi zapustil skupe vrste — in stopil v ozadje ter gledal — kaj bo...

Ne! Za te ima resen bojevnik samo eno besedo, in ta je: »Oče odpusti jim...« Prišel bo čas, ko bodo sami spoznali svojo slepoto, ako niso prežeti egoizma že tako daleč, da niti do tega spoznanja ne bodo prišli in niso več sposobni priti.

In tudi nič za to! Gremo preko njih; mi, ki imamo dobro voljo, da vztrajamo do konca da si delimo težke ure, kakor si bomo delili ob uspehu vesele.

Zlato se preizkuša v ognju, človeka v težkih časih!

Večna učiteljstva je še zdrava, je še razsodna, razume položaj, razume težko borbo. In to daje moč, to vlija nove sile v kljub neuspehom, da se poizkuša vedno iznova in iznova otresti bremena ki teže — nas vse.

Nečemo obupati!

Po dolgih letih predvojnih časov je bil nepozaben moment oduševljenja za učiteljstvo, ko je prvi jugoslovenski parlament izboljšal gmotni položaj vsemu učiteljstvu v državi. Mlajše generacije se niti ne zavedajo te velike razlike, ki jo je občutilo učiteljstvo. Nagrajeni so bili posebno vsi oni, ki niso

nikdar obupavali, ki niso nikdar izgubili zavesti, da le konsekvantna vztrajnost prinese uspehe tudi v najtežjih časih.

Nekaj let za tem, 1923, se je izpolnila druga dolgoletna želja učiteljstva, njega konsekvantna zahteva, da se izenači z ostalim državnim uradništvom. To je prinesel učiteljstvu uradniški zakon. Izvojevala je to konsekvantna vztrajnost!

Gospodarske prilike pa so postale take, da se je z njimi poslabšal položaj vsega uradništva. Pokazalo pa se je tudi, da plače po tem zakonu med poedinimi kategorijami niso v nobenem pravem razmerju. Razmerje med I. ter II. in III. kategorijo absolutno ni odgovarjalo. To je rodilo klic po reviziji!

No, niti plače uradništva I. kategorije niso več zadoščale, kaj šele ostalih dveh kategorij, ki so bile toliko manjše.

Imajoči to okolnost v vidu, so poedini resorni ministri izboljšali s specialnimi zakoni gmotni položaj uradništva.

Tako je bil izboljšan gmotni položaj uradništva I. kategorij v vseh resorih z znanimi mesečnimi dokladami od 520 do 2700 Din mesečno.

II. kategorija je ostala zadaj in so doklade prejeli le resori ministrstva financ, trgovine in industrije, socialne politike in narodnega zdravia in zun. min. po 600, 450 in 300 Din mesečno. Uradništvo II. in III. kategorije ostalih resorov ni dobilo še dodatkov.

Vsi so željno pričakovali za 1. april občan uradniški zakon, da izravna in pritegne tudi ostale resore in kategorije ter izenači in izboljša vsem.

Triumfalna turneja pevskega zbora UJU po Češkoslovaški.

Že v zadnjem poročilu smo omenili sprejem in koncert v Kraljevem Gradcu. — Omeniti je še to, da je bil zbor v tem mestu ves čas svojega bivanja gost mestnega šolskega sveta, ki je svoje gostoljubje spremenil v naravnost sijajno pogostitev.

V Olomuc!

Dne 2. aprila ob 9. zjutraj se je zbor poslovil od prijaznega in gostoljubnega mesta in se z najlepšimi vtisi odpeljal proti Olomucu.

Navdušen je bil sprejem in na kolodvoru se je kar trlo ljudi, ki so sprejeli in pozdravljali naše pevce. Oficielno so pozdravili zbor zastopniki učiteljstva, Češko slov. jugoslov. lige, vojaštvo, pevci in drugi. Za vse pozdrave se je zahvalil predsednik zbora tov. Tit Grčar.

Koncert

se je vršil zvečer v dvorani Narodnega doma. Zelo obširna dvorana je bila polna občinstva, ki je z največjim navdušenjem sprejelo in pozdravljalo jugoslovenske pesmi, a zboru samemu so razna društva in korporacije poklonile krassen srebrn venec iz lipovih listov in zlatimi trakovi, na katerih so gravirana imena vseh darovalcev. Po koncertu še skupna večerja z navdušenimi napitnicami in krasno zabavo, ki pa je morala biti prekinjena, kajti že zgodaj zjutraj je odpotoval zbor v Brno.

Prišel je prvi april! Uradniškega zakona ni, za učiteljstvo je prišla vest, da je državna stanarina ukinjena in učiteljstvo se bori za stanarino z občinami. Državne stanarine ni in s tem tudi ni več razlike med naravnim stanovanjem in državno stanarino in učitelj ter upravitelj, ki imajo naravna stanovanja, imajo od 1. aprila manjšo plačo kakor so jo imeli prej.

Listi so že poročali, da je učiteljstvo v zadnjem času mnogo izgubilo: izgubilo je 32letno službeno dobo, izgubili so šolski upravitelji funkcijske upraviteljske doklade, ki so jih imeli po prejšnjih določilih, itd.

Delo in odgovornost učiteljske službe se je z novim zakonom o narodnih šolah jako zvečala. Učiteljski študij se je povišal. Za vstop v učiteljske se zahtevajo 4 razredi srednje šole in se sprejemajo samo najodličnejši dijaki in dijakinje. Študij na učiteljski se je povečal na 5 let torej skupaj 9 let. Odlični dijaki se bo premislili iti na učiteljske iz 4 srednje šole, ker v srednji šoli napravi že čez 4 leta maturo, medtem ko ob prestopu na učiteljske maturira šele čez 5 let. Če gre pa iz 5., 6. ali celo 7. razreda srednje šole na učiteljske, maturira šele z 10 do 12 leti, torej istočasno, ko bi absolvirati univerzo, če bi šel naprej.

V najboljšem slučaju torej, kot najboljši absolvent nižje srednje šole, maturira učitelj po 9 letih, kar upravičuje učiteljstvo za višjo uvrstitev od II. kategorije in do višjih prejemkov od sedanjih.

Učiteljstvo torej upravičeno pričakuje, da se mu gmotni položaj nujno izboljša, ker stanje postaja neznosno.

Prvo pa je, da se vsaj izravna z ostalimi!

Velik uspeh v Brnu.

Turneja se je bližala že koncu in je bil v Brnu predzadnji koncert, toda navdušenje za pevski zbor jugoslovenskega učiteljstva ni pónchavalo, marveč se je ravno nasprotno čimdalje bolj večalo in je doseglo morda ravno v Brnu svoj vrhunec. Nikakor ni mogoče točno povedati kje je bil sprejem bolj navdušen, kje uspeh lepši, kajti zboru so bili prirejani povsod naravnost sijajni sprejemi.

V Brnu, kamor so dospeli naši pevci 3. aprila, jih je pozdravila cela vrsta zastopnikov, ki so pozdravili zbor v imenu mestne občine, učiteljstva, lige, pevskih društev, slovenskih akademikov in drugih korporacij.

Koncert v Brnu

je bil najlepše obiskan, kajti velikanska dvorana v Stadionu je bila polna občinstva in tudi uspeh, ki ga je tu dosegel zbor, je bil naravnost ogromen. Navdušenja in ploskanja ni bilo ne konca ne kraja. Mnogo pesmi je moral zbor ponavljati in v priznanje je dobil ta večer sedem krasnih vencev, ki so jih podarila zboru razna društva.

Po koncertu se je vršil svečani banket v posebni dvorani Stadionu. Zabava je potem trajala pozno v noč kajti drugi dan je bil namenjen počitku in ogledovanju mesta in se je ta odmor že zmucenim pevkam in pevcem zelo prilgel.

VABILO

na

sejo širjega sosveta UJU

poverjeništvo Ljubljana,

ki bo

dne 26. aprila 1930. na drž. ženskem učiteljskišču v Mariboru.

Začetek ob 10. uri.

★

DNEVNI RED:

1. Predsedstveno poročilo.
2. Poročila funkcionarjev.
3. Popotnik in uredniški odbor.
4. Učiteljska gospod. poslovalnica.
5. Sklep glede pokr. skupščine.
6. Samostojni predlogi.
7. Slučajnosti.

Opomba: Samostojni predlogi naj se pošljejo poverjeništvu do 18. aprila t. l. Člani širjega sosveta so vsi predsedniki, odnosno njih namestniki in člani ožjega sosveta. Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvo

Ljubljana, dne 8. aprila 1930.

Andrej Skulj,
poverjenik.

Jos. Kobal,
tajnik.

Zadnji koncert

se je vršil v Bratislavi, kamor je prispel zbor v soboto 5. t. m. Sprejem v Bratislavi ni prav v ničemer zaostajal za prejšnjim. Zastopniki raznih društev in korporacij so pozdravili zbor, a v imenu zbora se je zahvalil za vse pozdrave tov. Grčar.

Tudi večerni koncert je uspel nad vse sijajno. Dasi so bili pevci in pevke že zmuceni od dolgega pota, vendar so še vedno z lahkoto izvajali ves program. Navdušenja in vencev seveda tudi tu ni manjkalo.

Povratak v Ljubljano.

S koncertom v Bratislavi je bila zaključena, nad vse pričakovane dobro uspela turneja Pevskega zbora UJU po Češkoslovaškem in zbor se je vrnil v ponedeljek 7. t. m. ob 13:45 v Ljubljano.

Precejšnja množica učiteljstva in drugega občinstva se je zbrala na kolodvoru in ko je pripeljal vlak tudi naše pevce, je najprej zasvirala železničarska godba »Sloga«, nato so pozdravili naše pevce v imenu mestne občine g. dr. Zarnik, nato češkoslovaški konzul dr. Resl; v imenu Saveza jugoslov. pevskih društev je pozdravil zbor g. dr. Švigelj. sledil je še pozdravni nagovor sreskega šolskega nadzornika za mesto Ljubljano g. Andreja Rapeta, nakar so se pevci razšli.

LISTEK.

Osnovni razred v luči sedanje vzgojno-didaktičnih načel.

(Spisal: Leo Pibrovce.)

(Založila Slovenska Šolska Matica, 1929. Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.)

Novo delo je zopet obogatilo našo pedagoško literaturo. Tovariš velike pridnosti in široke izobrazbe nam podaja jasno sliko poti, ki jo uporablja v smeri poučnega in vzgojnega cilja po principih delovne šole. Je to eno najzanimivejših in najpomembnejših del naše mlajše pedagoške literature. Iz knjige se namreč zrcali doživljeno delo delovne zajednice osnovne stopnje in je s tem po avtorju podan res pravi ključ do umevanja vseh strani novodobne šole. Pri proučevju vsebine bo vsakdo dobil jasen upogled v delo take zajednice, saj nam avtor kot prvi zanimivo slika mnogo važnih, doslej še nepojasnjenih vprašanj.

S svojim delom nam podaja celotno sliko učnega postopka, na podlagi katerega je dosegel izredno lepe uspehe v svojem raz-

redu. Avtor svojega dela ne predlaga v posnemanje, marveč opozarja, da je treba učni postopek prikrojiti potrebam šolskega okolja in duševnemu razvoju otrok.

Umevno je, da si bo marsikdo želel še tu in tam nekatera poglavja v obširnejši obliki. Na žalost je moral pisec mnogo gradiva vsled previsokih tiskovnih stroškov izločiti in je marsikaj opuščeno, kar bi zanimalo tovariše. Kdor bo usmeril pot v novo smer, bo pa v knjigi našel bogato navodilo trajne vrednosti. Vredno je, da ji posvetimo vse zanimanje, kajti motriti je ni samo s stališča znanja in sposobnosti g. pisca, temveč tudi iz njegove ljubezni do mladine in do svojega poklica, v katerem kaže učiteljski umetnika, ki pozna tajinstveno življenje mladih duš in tako v živem ustvarja in oblikuje. Je pač učitelj, ki živi z otroci in ve, s kakšnimi uspehi lahko zaključuje leto. S svojim delovanjem si je pridobil ljubezen vse okolice, ki z zanimanjem spremlja njegovo delo. Kako se njegovo delo ceni, nam priča dejstvo, da so ga tekom časa mnogokrat posetile skupine hospitantov Dravske in Savske banovine in pa tudi to, da se pripravljajo prevod njegove knjige v srbohrvaščino.

Knjiga obsega 192 strani velike osmerke v mehki vezavi. Barva platnic se prijeto ujema z ono naslovnega napisu, zunanja oblika z ravnimi robovi pa napravljaja ugoden vtisk. V 18 poglavjih, od katerih je posebno tretjemu, četrtemu, petemu in šestemu pisec

posvetil posebno pažnjo, nas seznanja s praktičnim delom delovne zajednice. Že v skrbno napisanem uvodu seznanja čitatelja s smernicami novodobne šole, in to na podlagi izkušenj lastnega doživljanja, kot prorok istinitosti stremljenj, ki jih narekuje duh časa. Dosedanja metoda sama nam je onemogočila spoznati otrokovo duševnost. Otrok se je moral uživati v učiteljevo duševnost, ker se učitelj v otrokovo ni mogel. Od tod neskladnost in nezadostni uspehi! Pisec poudarja, da otrokove duše ne smemo siliti v smer, ki je ne zanima.

Akoravno so poglavja porazdeljena po predmetih, je vendar točno razvidna vez, ki prepleta nalik živi nitki vse zajedniško življenje v šoli. To ni ona okostenela učna pot formalnih stopenj, kjer vara učitelj samega sebe in mladno, marveč predpostavlja samodelavnost rešitev pojavljajočih se problemov z dokazi in tehnično izpeljavo uporabljajna kot delom otrok — faktično torej samo aktivnim delom kot produktom duha, fantazije in roke.

Zelo važno je drugo poglavje, v katerem obravnava razvojno stopnjo šestletnega otroka s posebnim ozirom na prevažno delo učiteljevo. Kakor ostala, je tudi 3. poglavje opremljeno s kratkim uvodom in tolmači postopek pri poučevanju čitanja s potrebnimi primeri in pojasnili. Značilnost dela je, da ves pouk in pridobitve temelje na doživljanju. Sledi zanimivo poglavje o pisanju, t. j.

razvoju svojstvene pisave z nekaj zgledi osebnih pisav. Posebnost zase, a tesno vezani na ostalo, sta poglavji o računstvu in stvarnem pouku. Kdor bo knjigo temeljito pregledal, bo v imenovanih in ostalih poglavjih našel vse. S knjigo nam pisec podaja nov vodobne preizkušnje, ki odločno kažejo pravo smer in pa razmerje, ki naj vlada med učencem in učiteljem.

Ker bi razporedba obravnavanih črk na strani 51., ki se z ono v seznamu učne snovi točno ne ujema, znala motiti, bi bilo potrebno pojasniti, da se je delo vršilo na sledeči način: Še preden se je pričelo s sistematsko obravnavo črk (tiskanjem), so se spoznali nekateri glasniki, ki so jih otroci zavestno izgovarjali. Obravnava glasnikov po načrtu je sledila kasneje. Riske k poglavju »Poučevanje čitanja« so čiste, po večini posrečene, samo praznine na straneh 183. in 185. delajo neugoden vtisk.

V splošnem je delo temeljito kakor je g. pisec sam. Žal, da deluje v neznosnem položaju, ki mu ovira delovanje, ki je v korist mladine in naroda. Opravlja zaslužno kulturno delo, ki je vredno tudi pozornosti s strani merodajnih faktorjev.

Druga knjiga je skoro gotova in za tisk pripravljena. V interesu našega pedag. slova pa je, da prvemu delu sledi drugi, tretji in četrti, kar bo pripomoglo k enotnemu delu in povzdigi našega osnovnega šolstva. B.

Termin za Mladinsko Matico je potekel, pošljite naročilnice!

Pravilnik Djačkega Doma.

(Za vse one, ki potujejo sami ali z otroci v Beograd.)

Izvršni odbor je predpisal sledeči pravilnik za red v Djačkem domu:

I. del.

Red v domu.

Čl. 1. Za inventar v domu, kakor tudi za red v njem odgovarja gospodar. Dokler ne bo izvoljen gospodar, bo vršil te posle službenec, ki ga postavi izvršni odbor.

Čl. 2. Dom se zapira pozimi ob 8. uri, a poleti ob 10. uri zvečer. Kdor bo hotel po tej uri iti v dom, plača 2 Din. Izvzeti so le učenci ekskurzisti, ki izostanejo zaradi skupnega izhoda.

Čl. 3. Stanovanja v domu, ki so namenjena učitelstvu, smejo uporabljati samo člani UJU in učenci osnovnih šol. Stalno se teh stanovanj ne sme dajati v najem.

Čl. 4. Učitelj(ice), člani UJU plačajo za eno prenočišče brez kurjave 10 Din, s kurjavo 15 Din. Učenci ekskurzisti plačajo za prenočišče po 3 Din.

Čl. 5. Za čistost in red v domu bo skrbel služitelj doma po navodilih gospodarja.

II. del.

Dolžnosti gospodarja.

Čl. 6. Gospodar je dolžan:

- Voditi inventar celokupne imovine in polaga ob koncu leta o tem račun.
- Dogovorno z blagajnikom oskrbovati manjše potrebe, a za večje podatki predložiti, po blagajniku izvršnemu odboru.
- Voditi knjigo za prenočišča, ki je določena za evidenco oddajanja postelj pobirati pristojbine od vseh oseb, ki prenočujejo v domu in vsakih štirinajst dni oddati blagajniku račune in denar od pristojbin.

III. del.

Ekскурzije in ekskurzisti.

Čl. 8. Vsaka ekskurzija mora biti štirinajst dni prej prijavljena izvršnemu odboru zaradi razporeda in drugih priprav. V prijavi se mora navesti število otrok (dečkov in deklic) in koliko dni prenočujejo v domu. Vodje ekskurzije morajo dobiti poročilo doma še pred odhodom na pot.

Čl. 9. Za neprijavljene ekskurzije ne nosi Uduženje odgovornosti za slučaj, da jim ne more dati prenočišča.

Čl. 10. Gospodar doma odkazuje ekskurzistom prenočišča. V knjigo vpiše samo ime voditelja ekskurzije in število učencev in posbere takso za prenočišče v naprej za ves čas.

Čl. 11. Do brezplačnega prenočišča v domu imajo pravico:

Vsi člani širjega odbora, predsedniki in tajniki sekcij, ko pridejo v Beograd po poslilh udruženja.

Čl. 12. Prehrana otrok v domu ni obvezna. V slučaju pa, da se to želi, se sporazume vodja ekskurzije z gospodarjem doma. Kosilo se servira le v jedilnici in ne po sobah.

Čl. 13. Kopanje v poletnem času je za ekskurziste brezplačno a vodje plačajo po 2 Din. Kopanje pozimi stane za učitelje in učiteljice po 10 Din.

Čl. 14. O sprejemu učencev drugih šol, razen osnovnih določa posebej izvršni odbor.

Učiteljski pravnik.

—§ Do 8 dni dopusta učitelstvu. Kraljevska banska uprava dravske banovine je izdala sledeči odlok: I. No. 3704. Ljubljana, dne 10. marca 1930. Pooblaščenje podrejenih starejšin glede dovoljenja odsotnosti. Vsem gg. sreskim načelnikom in g. starejšini sreske izpostave v Škofji Loki. Na podlagi § 36. zakona o banski upravi pooblaščenim gospode starejšine naslovnih uradov, da dovoljujejo bolezenske dopuste in dopuste po privatnem poslu nameščencem tamošnjega urada do največ pet dni na leto učitelstvu podrejenih osnovnih šol pa največ do osem dni na leto. — Pri dovoljenju bolezenskih dopustov je upoštevati določbe čl. 108. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, dopusti po privatnem poslu pa se dovoljujejo le, če je dejanska potreba dokazana. — Vsako dovoljenje dopusta je semkaj javiti in po izrazi dovoljenega dopusta zabeležiti v področni izvod uslužbenskega lista. — Ban: Dušan Serbec, s. r.

—§ Kam je nasloviti vlogo glede odtegljajev za nabavljalne zadrage. Na tozadevna vprašanja z ozirom na zadnjo listino uredništva v »Učiteljski« sporočimo prizadejim, da je vlogo nasloviti na Kraljevsko bansko upravo — oddelek IV. v Ljubljani. Prilogi ni. Takse je prosto po čl. 128. čin. zak.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Letovanje v Velaluki. Vsem priglasenim sporočam, da pošljem čeke za vplačilo takoj, ko jih prejmem! Vsem onim tovarišem (icam), ki pričakujejo sporočila, ako je njihov priglas sprejet, sporočam, da je. Vsak priglas se bo toliko časa upošteval, da bo število 100 popolno, kar bo pravočasno javljeno! Posebne tiskovine »Prijavnice«, kakor sem jih pošiljal prejšnja leta, sedaj izostanejo. Priglas se upošteva samo takrat, kadar je priložena članarina! Kdor pošlje priglas s članarino, se smatra, da je vpisan kot udeleženec letovanja in da do 1. junija poravnava vse plačilne obveznosti! — Slavko Mrovč lje, gl. pov., Slovenjgradec.

Osebnostne zadeve.

—i Upokojitve. Z ukazom so upokojeni: Serajnik Lovro, šolski upravitelj v Prilohi; Riedl Marija, učiteljica v Leskovcu; Jelovek Fortunat, šolski upravitelj v Libovjah; Mulaček Zofija, učiteljica v Mariboru; Voglar Emilija, učiteljica v Vidmu; Kozina Ana, učiteljica v Ljubljani; Trofenik Drago, učitelj v Laškem; Šoštarčič Aleš, šolski upravitelj v Trdkovi; Rajman Ljudevit, upravitelj gradanske šole v Cabru.

— Napredovanje v 1. grupo II. kategorije so povisani: Sokol Adolf, učitelj v Kotlju; Kotnik Ema, učiteljica v Guštanju; Simon Rudolf, učitelj v Tolstem vrhu, Džuban Josip, učitelj v Križevcih, Bric Dominiko, učitelj na Dobrovi, Gorišek Simon, strok. učitelj meščanske šole v Mežici, z 10% po čl. 7. urad. zakona, Zupan Franc, učitelj na Viču, Kreps Arnold, učitelj v Odrancih, Planer Albert, učitelj v Sv. Pavlu, Hribar-Truger Teodora, učiteljica v Kočevju, Dobriha-Sadnik Hilda, učiteljica v Sv. Pavlu pri Preboldu, Sedlak Gizela, učiteljica v Mostah, Ganslmajer Ana, učiteljica v Kočevju, Rus Marija, učiteljica na Poljanah, Kadunc Karolina, učiteljica pri Sv. Gregorju, Vomer Ivan, učitelj v Mariboru, Prudič Ana, učiteljica v Cerknici, Pirjevec Ivan, učitelj v Šmartnem pod Šmarno goro, Kovačič-Jurko Olga, učiteljica v Kostivnici, Kromar Julij, učitelj v Brežicah, Smolik Rupert, učitelj v Koroški Beli, Gobec Regina, strokovna učit. mešč. šole v Slovenjgradcu, z 10% po čl. 7. urad. zakona, Dobrnik Leon, šolski upravitelj v Stranich, Matelič Ivan, učitelj v Mariboru, Šalda Leopold, šolski upravitelj pri Sv. Lovrencu, Janežič Avgust, učitelj v Šoštanj, Pavletič Franc, učitelj na Vrhniki, Šerbec Josip, učitelj na Muti, Bertonec Josip, učitelj v Kovorju, Spindler Štefanija, učiteljica v Veržeju, Sorec Karel, učitelj na Selah, Savojc Marija, učiteljica v Zelenikih, Kordon-Lejler Ivana, učiteljica v Gor. Logatcu, Porenta Uršula, učiteljica na Hrušici, Župančič Elizabeta, učiteljica v Račteah, Klugler Ivan, učitelj v Podgorju, Kump Leopoldina, učiteljica v Ljubljani, Verk Miloš, učitelj pri Sv. Križu, Firm-Slemenšek Irene, učiteljica v Radvanju, Lasič Josip, učitelj v Kaplji. — V 2. grupo II. kategorije: Arigler Marija, učiteljica v Trebnjem, Plevelj Leopoldina, učiteljica v Jevnici, Švare Silva, učiteljica na Drenovem griču, Raspotnik Alojzija, učiteljica na Zidanem mostu, Goslar Franja, učiteljica na Ježici, Košak-Urbanič Terezija, učiteljica na Viču, Vutkovič-Povh Marija, učiteljica v Krškem, Golmajer-Sušnih Franja, učiteljica v Brežicah, Rupnik-Terpin Antonija, učiteljica pri Sv. Emi, Hvala Mihaela, učiteljica v Št. Rupertu, Lazar Anton, učitelj pri Sv. Martinu, Jakac Andrej, učitelj v Mariboru, Dujc Mirko, učitelj v Šmartnem ob Paki, Visočnik Andrej, učitelj v Pamečah, Černe Jospina, strok. učit. mešč. šole v Mariboru, z 10% po čl. 7. urad. zak., Hribar-Bergant Pavla, učiteljica v Dolnji Lendavi, Lavrenčič Ivan, strok. učit. mešč. šole v Mariboru, z 10% po čl. 7. urad. zak., Perme-Primajer Ljuba, strok. učiteljica meščanske šole v Mariboru, z 10% po čl. 7. urad. zak., Bregant Marija, učiteljica v Slivnici, Petriček Elizabeta, učiteljica v Žalcu, Kreiner Marija, učiteljica v Kočevju, Matkovič Marija, strok. učiteljica pom. šole v Ljubljani, z 10% po čl. 7. urad. zak. Vidmar Alojzija, učiteljica v Leskovcu, Merala Leopoldina, učiteljica v Kočevju, Urbanc-Milač, Katica, učiteljica v St. Hrovat Ivan, učitelj v Ihanu, Zorec Francka, strok. učiteljica mešč. šole na Jesenicah z 10% po čl. 7. urad. zakona, Mihelič Ivana, učiteljica v Preski, Serajnik Jelisa, učiteljica v Mariboru, Avgustinčič Rajko, učitelj pri Sv. Iju v Slov. goricah, Šorli Marija, učiteljica v Mariboru, Kladnik-Vrtačič Vilma, učiteljica v Sevnici, Kirar Jospina, učiteljica pri Sv. Petru Faganel Stanišlava, učiteljica na Viču, Planer-Versolati Marija, učiteljica pri Sv. Pavlu pri Preboldu, Levstik Marcela, učiteljica na Studencu-Ig, Čarman Iva, učiteljica v Vel. Trnu, Kasagrande Ljudmila, učiteljica v Stranjah, Likar-Gospodarič Erna, učiteljica na Rakeku, Ambrožič Ivana, učiteljica v Dolenji vasi, Porenta Viktor, učitelj v Št. Vidu, Fajdiga-Sorčan Ana, učiteljica v Hrastniku, Krapš Ana, učiteljica v Litiji, Zemljic-Korbar Jospina, učiteljica v Ljubljani, Močnik Pavla, učiteljica v Devici Mariji v Polju, Voršič Antonija, učiteljica v Dobrni Pirnat Viktor, učitelj v Novem mestu, Munda-Štrumbelj Pavla, učiteljica v Novem mestu, Cerar Ivana, učiteljica v Hrušici, Hasl Ana, učiteljica v Ptuj, Sever Marija, učiteljica v Cvenu, Sušnik Marija, učiteljica v Dobrepoljah, Križaj Karolina, učiteljica v Dobrepoljah, Pečjak-Kamenšek Ana, strok. učiteljica mešč. šole v Št. Vidu pri Ljubljani, z 10% po čl. 7. urad. zak., Klobar Štefanija, učiteljica v Litiji, Martelanc Justa, učiteljica v Božakovem.

—i Napredovali so v II./3. skupino: Fakin Dragotin, učitelj, Boštanj; Podboj Ana, učiteljica, Rajhenburg; Tavčar Angela, učiteljica, Javorski Rovt; Četar Olga, učiteljica, Sv. Barbara v Halozah; v II./4. skupino: Jerreb Bogomir, učitelj v Cerkljah; Eržen Ana, učiteljica v Žirih; Lunder Dušan, učitelj v Primskovem; Sedej Pavla, učiteljica v Grahovem in Vozel Nada, učiteljica v Loškem potoku.

—i Stalnost je priznana: Golobič Marti, učiteljica v Šmartnem; Kunčič Antoniji, učiteljica v Pečicah; Škufca Jožefi, učiteljica v Št. Rupertu; Sumi Gabrijeli, učiteljica v Tomišlju; Žlebnič Jožefi, učiteljica v Št. Janžu; Urankar Mariji, učiteljica v Selih-Vrhih.

Splošne vesti.

— »Učiteljski Tovariš« prihodnji teden zaradi seje glavnega odbora UJU ne izide ter nadomestimo to z naslednjimi številkami.

— Seja glavnega odbora UJU, ki se je imela vršiti 12. in 13. t. m. v Beogradu, je preložena na velikonočno sredo in četrtek, t. j. 16. in 17. aprila t. l.

— Seja širjega sosveta pov. UJU Ljubljana se bo vršila v soboto 26. aprila 1930. v Mariboru.

— Stanarina in naruralna stanovanja. Tovarišice in tovariši, ki imajo neprilike v tem oziru opozarjamo, da uradno to poročajo na prosvetno upravo, prepise pa pošljejo tudi poverjenstvu, da organizacija tudi s privatno iniciativo lahko stori korake za ugodno rešitev tega vprašanja.

— Ali ste že naročili šolski zakon? Za vsakega učitelja in vsako učiteljico je ta zakon nujno potreben, ker ga potrebuje vsak dan v službi. Oglejte si današnji oglas, kaj vse vsebuje zakon o narodnih šolah, ki je izšel v založbi Učiteljske tiskarne. Kdor ga nima, naj ga naroči takoj po dopisnici.

— Velikonočne počitnice so odrejene z odlokom min. prosv. O. N. br. 27.544 z dne 4. aprila 1930. od vstetega četrta 17. t. m. do vstetega 27. aprila t. l. in to v zmislu § 54. zakona o narodnih šolah.

— Pokojnina. Poznam bolezensko upokojeno učno osebo, ki je prejela dosavljen upokojitveni dekret že tekom meseca prosinca in so se ji seve takoj s 1. februarjem ustavili prejemki. Toda pokojnina še do danes — dne 7. aprila ni dobila nakazane. Bolesna, a že tretji mesec nobenih prejemkov. In vendar tudi upokojenec ne more živeti le ob vodi in zraku, posebno pa še bolnik ne. Skrajni čas je, da se to ublaži in se ti dolgi odmori za vselej onemogočijo.

— Stanarino nam bodo plačevali občine. To bo zopet povzročilo težave med učitelstvom in občino, med šolo in domom — posebno za nas podeželske učitelje. Podeželski človek je najbolj občutljiv pri denarju, oziroma pri plačilu. To je pri njem alfa in omega. Tu se razbije vsako prijateljstvo. Že slišim in čitam: Zdjaj naj jim še občine stanarino plačujejo! Čemu imamo toliko učiteljev, nekaj smo imeli le enega ali dva in je bilo dobro. Tu ne pomaga vse pojasnjevanje nič in če tudi mu poveš da je zdaj dvakrat in več toliko otrok kot jih je bilo pred 50 ali 60 leti, vse nič ne pomaga, zna se ti zgoditi, kakor učitelju, ki je v družbi govoril o luni, pa ga je eden resno zavrnil: »To vse nič ni res, kdo pa je že bil na mesecu, da vse to ve?« in konec je bilo debate. Zato pa naj se ne dela učitelja gnotno odvisnega od občin, posebno na kmetih ne, ker si potem gotovi ljudje vedno prisvajajo neko oblast nad njim, ki je nimajo in je logično ne smejo imeti. Zdravo razmerje med šolo in domom se kali trpi vzgoja in pouk učitelj in kmet. Učitelj naj vedno občuti okove odvisnosti in podrejenosti. Tukaj jasno govori tudi mučni incident v Laškem (»Učiteljski Tovariš« z dne 27. marca »Poslano«). Zato pa naj se nam zjasura naša primerna eksistenčna neodvisnost po študiju in delu primernih državnih prejemkih, da bomo lahko postavili s polnim uspehom vse svoje moči domu, narodu, državi na oltar v šoli in izven šole. Tiste mučne beracije pri občinah za stanarino in kurivo, pa lepo prosimo: Reši nas o Gospod! Obdravski učitelj.

— Društvo učiteljic v Ljubljani bo imelo izredni občni zbor v četrtek dne 17. aprila t. l. ob 9. uri zjutraj na šentjakovski dekliški šoli v Ljubljani. Dnevni red: 1. Društvena poročila. 2. Volitve. 3. Referat učiteljice Angele Vodetove: »Strokovne organizacije učiteljic pri nas in drugod«. 4. Slučajnosti. — Vabimo vse tovarišice, posebno one z dežele; pridite ves k zborovanju! a lnsko leto so prevzele nekatere tovarišice nabiralne pole za temeljne kamne »Ženskega doma«. Prosimo, vrnite pole, ne glede na uspeh — Društveni odbor.

— Občni zbor Učiteljske tiskarne bo v nedeljo 13. t. m. ob 10. uri na mestnem magistratu. Zadržniki, udeležite se ga!

— Kamniško učiteljsko društvo objavlja: Vse knjigarne in založništva opozarjamo, da smatramo vse pošiljke, naslovljene na učiteljsvo in šole, in ki niso bile naročene — kot darilo pošiljateljca prizadeti šol!

— Iz ekspozicije k budžetu ministrstva prosvete. Izdatki ministrstva prosvete kažejo povečanje za 452 milijona. Od te vsote odpade del (27 milijonov) na srednješolski pouk v zvezi z uveljavljenjem novega zakona o srednjih šolah. Izdatki za univerze se povečajo za 89 milijona v glavnem za izredne izdatke (gradnje). Dalje se povečajo izdatki za učiteljska za 58 milijona Din. Znižajo pa se izdatki za osnovno šolstvo in narodno prosveto za 135 milijona Din kar je posledica okolnosti, da so sedaj stanarine učiteljev in plače slug prenešene na občine.

Dejansko je proračun za osnovno šolstvo povečan za 24 milijonov, in sicer predvsem za plače 480 novih učiteljev. Povečanje izdatkov ministrstva prosvete, ki so izkazani v proračunu državnih podjetij in ustanov (gledališča in tiskarne) znaša 3 milijone.

— Knjige Slovenske šolske Maticice za leto 1929. so izšle, in sicer: 1. Pedagoški Zbornik, XXV. zvezek, 2. Dr. K. Ozvald: Duševna rast otroka in mladostnika, 3. L. Pibovec: Osnovni razred ju luči sedanjih vzgojno-didaktičnih načel. Tekom tekočega tedna bo ekspedicija knjig izvršena na vse tiste poverjenike, ki imajo svojo članarino plačano za leto 1929. Zamudnikom, oziroma nečlanom bodo knjige po izvršeni ekspediciji na razpolago, toda proti plačilu knjigarskih cen, ki so določene za knjigo pod št. 1 na 28 Din, št. 2 na 20 Din in št. 3 na 40 Din, kar naj blagovolijo prizadeti upoštevati; za tekoče leto jih pa prosimo, da pravočasno, t. j. vsaj do konca junija t. l. vplačajo predpisano članarino 30 Din pri poverjeniku svojega sreza. — Odbor.

— Trojni jubilej bo obhajal tovariš Janžko Leban dne 21. aprila t. l.: 75letnico rojstva, 60letnico slovstvenega delovanja in 63letnico orgljanja. Čestitamo, še mnogo let!

— Redni občni zbor Pedagoške centrale v Mariboru bo v nedeljo dne 4. maja t. l. na deški meščanski šoli v Mariboru, Kerkova ulica. Začetek ob 10. uri. Dnevni red: 1. Poročila funkcionarjev. 2. Volitve. 3. Predavanje oblastnega šolskega nadzornika v pok. M. Senkoviča: Poizkus združitve glavnih ciljev nove šole. 4. Delovni program za bodoče leto. 5. Slučajnosti.

— Ferijalni tečaj šole rada u Krku. Oblastni odbor Podmlatka Crvenoga Krsta u Zagrebu upriličiti će kroz velike praznike (od 7. jula do 14. avgusta t. g.) tečaj šole rada u Krku na istoimenom otoku za nastavnike (ice) osnovnih škola. Nabilježovane molbe za tečaj šole rada u Krku imaju se slati direktno Oblasnom Odboru Podmlatka Crvenoga Krsta u Zagrebu, Higijenski zavod, Mirogojska c. 4. Upis u tečaj traje do 10. juna t. g. Svaki prijavitelj ima da plati 400 Din u ime upisnine i 200 Din poslati zajedno s prijavom, a ostalih 200 Din platiti prije početka tečaja. Materijal za rad u tečaju dobije pohadjač besplatno, a izradjeni predmeti njegova su svojina. U tečaju će se raditi samo prije podne, da se pohadjač tečaja mogu poslije podne kupati, sunčati, loviti ribu itd. Spavanje će biti besplatno, zajedničko u škol. dvoranama (uz neznatnu nagradu poslužbi), a hrana u gostionima uz cijenu od 650—700 Din mjesečno. Pohadjači tečaja dobiti će propisana uvjerenja. Za sve eventualne informacije treba se obratiti na Oblasni Odbor Podmlatka Crvenoga Krsta u Zagrebu, Higijenski zavod, Mirogojska c. br. 4. Svrha ovog tečaja (kao što je bila i onog prošle godine u Sušaku) da se nastavnicima dade uputa kako se ručni rad dovodi u vezu sa svim naučnim disciplinama na bazi skupne obuke (Gesamunterricht). Napredna pedagogija je postavila dijete kao centar cjelokupnog školskog rada, i traži aktivno sudjelovanje učenika bilo kod kojeg naučnog predmeta. Pošto je ručni rad zakonom za osnovne škole propisan, smatrali smo potrebnim da se ovaj tečaj održi. A. Voditelj tečaja S. Zaninović obraditi će u tečaju sljedeće gradivo: 1. Rad štapićima, graškom, papirom i glinom u savezu sa početnim crtanjem, stvarnom poukom, čitanjem (stvaranjem početnice), računanjem (stvaranjem računice) i pisanjem sve na bazi skupne pouke. 2. Rad u šarolikom papiru i glini u savezu sa zemljopisom, povijesti, prirodopisom, fizikom i gradjanskom naukom. 3. Sagibanjem papira na bazi planimetrije. 4. Rad u kartonu u savezu sa planimetrijom i stereometrijom, izradjujući prvenstveno sve one likove koji služe svakom učeniku kao pomagalo pri konstruktivnom crtanju. 5. Rad u tankom drvetu. Izrada najobitnijih fizikalnih predmeta kao primjena teoretski naučnih zakona. 6. Rad u glini u savezu sa podavanjem temeljnih zemljopisnih pojmova: brdo, dolina, tunel, most, kula itd. 7. Prayljenje šarolikog papira i mramorisanog. 8. Uvez knjiga. B. Gosp. Salih Ljubunčić, prof. više pedagoške škole i učiteljske u Zagrebu predavati će u tečaju u Krku: 1. Škola rada i radna obuka, principijelno stanovište, socijalno privredno i kulturno-nacionalni razlozi škole rada, psihološka i pedagoška opravdanja radne obuke. 2. Obuka (nastava) u materinjem jeziku: jezik kao duhovni faktor, jezik kao sredstvo izražavanja i prikazivanja: nastava u jeziku kao središnja i sveobuhvatna školska nauka, didaktični i pedagoški principi radne obuke (nastave) u: a) štivu, b) nauci o jeziku (gramatici) c) pismenim sastavcima, d) pravopisu. Novi oblici učenikovog samorada u svim granama obuke u jeziku. 3. Zemljopis i povijest, važnost i ciljevi ovih nauka, nastavnici oblici nešto i sada, putovi i sredstva radne obuke u zemljopisu i u povijesti, pedagoška (uzgojna i naučna) obrazovna važnost zemljopisne i povjesne obuke, njihov socijalni, kulturni i nacionalni značaj. 4. Obuka o poznavanju prirode: metodički principi radne obuke u poznavanju prirode: vežbe, i samorad učenika privredno i kulturno značenje ove obuke; pedagoški značaj radne obuke. 5. Metodika radne obuke u računskoj i geometrijskoj nastavi, psihologija i pedagogija računске i geometrijske obuke, nastavnici značaj. 6. Obuka (nastava) kao kulturno-socijalni i pedagoško psihološki problem, tehnika obuke, psihologija dječjeg rada, važnost metode, uloga učitelja u obuci, humana i kulturna strana obuke, uzgoj i obrazovanje u obuci skupna obuka. — C. Predavanja iz

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. Naročila
po meri se izvršujejo
hitro in točno.

En gros. En detail.

higijene uopće, a dječje napose. — D. Organizacija Podmlatka Crvenoga Krsta kao odgojna i humana ustanova.

— Početni pouk v čitanju zemljevidov je prav lahek za učence in učitelja, ako se uporablja pri njem ročni zemljevid dotične kulturne skupine, v kateri se nahaja njegova šola. Saj najdejo učenci v takem zemljevidu vse zemljepisne pojme, kar vidijo v svojem okolišju v naravi. S kakšnim veseljem zanimanjem sodelujejo učenci pri takem pouku in kako lahko se dosežajo dobri uspehi, to ve vsak sam če je že poizkusil. Pri Učit. domu v Mariboru je dobili ročne zemljevide sledečih kulturnih skupin: Pohorje-Kozjak, Slovenske gorice-Ptujsko polje, Prekmurje, Celjska kotlina-Posavje in Kamniške planine. Torej ne mučite sebe in učencev z abstrakcijo v tem predmetu in uporabljajte te zemljevide!

— Izvor izredne nadarjenosti otrok. Profesor psihologije na univerzi v Chicagi, L. Thurstone, je izvršil pri 1500 družin raziskovanje, da bi dognal pogoje pod katerimi se rodijo izredno nadarjeni otroci. Izpraševal je družine iz raznih družstvenih slojev in vršil medsebojno primerjanje otrok, ki so zrastle v isti družini in pod istimi pogoji. Nikjer ni ugotovil, da bi bili otroci mlajših staršev manj inteligentni od otrok starejših roditeljev. Ravno tako nima vpliva na duševno moč potomcev razlika v letih med roditelji in tudi ne česti porodi. Z raziskovanjem inteligence je ugotovljeno, da zaostajajo prvorojenci po svojem duševnem razvoju za otroci, ki so rojeni pozneje. Prof. Thurstone je tudi opazil, da so pozneje rojeni otroci bistrejši nego drugi. Pri proučevanju 362 družin z dvema otroci se je pokazalo, da so stali mlajši otroci (inteligentno) povprečno za 3 poene nad starejšimi. Čim večja je bila družina, tem bolj je stopnjema prehajala inteligence na pozneje rojene otroke. V družini s petimi otroci je bila razlika med petim in prvim otrokom za 10 poenov, a navadno je stal peti otrok za 3 poene nad vsemi ostalimi.

— Brezlični brzojav in kinematograf v šoli, je naslov časopisa, ki ga izdaja generalna direkcija narodne prosvete v Maroku. Ta list poudarja veliko važnost radioaparata in kinematografa za šolo. Ni pa ostalo le pri besedah. Že v letu 1928, so imele 23 šole svoj radio in 1. januarja t. l. je dala direkcija šolam štiri deset sprejemnih radio-apatov. Oddajna postaja prirreja posebna predavanja in koncerte za šole. Učenci so se tudi naučili že več pesmic potom radia in tudi pravilno čitanje se poučuje po radiu. — Letos sta razpisana v Maroku dva natečaja. Prvi za »Najboljši tekst lekcij za radio«, drugi pa za »Najboljši letni program lekcij za radio«.

— Pouk na praških poizkusnih diferenciranih meščanskih šolah. Na praških poizkusnih šolah se uporablja pri pouku češčine resnično litararno delo in ne odlomek iz čitanke. O prebranem napravijo dijaki referate, ki se potem v šoli preberijo in popravijo z ozirom na slog, pravopis in vsebino. Pravopisne poprave so razredne ali pa si dijaki zamenjajo naloge in jih drug drugemu popravijo. Končna poprava in poprava takozvanih nalog za preizkušnje pripada seveda učitelju.

— Dom za ubogo siročad v Hrvatskem Leskovcu pri Zagrebu, v katerem je 65 siromašnih otrok brez staršev v starosti od 2 do 14 let, so posetili te dni zastopniki Dr. A. Wander d. d., ki je poklonila že prej gotovo količino Ovomaltine za zajtrk najslabotnejšim otrokom za zimski čas. Otroci so zastopniku tvrdke zelo pohvalili Ovomaltine, in če sestre, ki ta dom opravljajo, so izjavile, da je ta zajtrk za otroke izobren ker dobivajo po njem boljši tek in se redijo. Obenem pa so se tvrdki Dr. Wander d. d. zahvalile za ta zajtrk, ki ga prireja siromašnim otrokom.

— Evangelski šoli v Zagrebu je že lani dajala tvrdka Dr. Wander d. d. nekaj mesecev brezplačni zajtrk za 25 siromašnih učencev. Že lani je konstatiral upravitelj te šole, da so otroci, ki so uživali Ovomaltine, pridobili na telesni teži in višini. — Zaradi tega so uvedli na tej šoli vsakodnevno kuhanje Ovomaltine. Otroci premožnejših staršev plačujejo za zajtrk po 2 Din.

— Dr. A. Wander d. d. je poklonila 30 najšibkejšim otrokom iz osnovne šole na Borongaju gotovo količino svojega izdelka Ovomaltine z mlekom in slakdorjem. Ti učenci, po večini s romašnih staršev, so dobivali od tega v šoli zajtrk, ki jim je zelo ugaljal in se je opazil na njih kaj kmalu viden telesni napredek. Vsi ti otroci so v kratkem času pridobili 1/2 do 1 kg na svoji telesni teži.

— Ob priliki izletov v Celje priporočamo obisk gostilne »Skalna klet«. Natančneje v današnjem oglasu.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

ZAKON O NARODNIH ŠOLAH

s kratko razlago in stvarnim kazalom ter z dodatkom predpisov drugih zakonov, ki so v zvezi z zakonom o narodnih šolah:

zakonom za srednje šole, zakonom o učiteljskih, zakonom o učbenikih za narodne meščanske, učitelj-ke in srednje šole ter podatki iz upravnih zakonov: o banski upravi, o organizaciji občne uprave, kar ima zvezo z narodno šolo in učiteljstvom narodnih šol

je izšel

za šole, krajevne šolske odbore, urade in učiteljstvo

■ V ZALOŽBI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI ■

CENA: 22 Din

Zaradi interpretacije, ki je pridejana zakonu o narodnih šolah v zvezi z drugimi zakoni, je nujno potreben ta zakon vsakemu učitelju.

da ji bodo v najkrajšem času nabavila in instalirala sprejemne radioaparate. — S 4. februarjem t. l. je začela neka oddajna postaja s sezijo predavanj za otroke od 11 do 15 let in to dvakrat tedensko po pol ure. Agrikulturni kolegij v poljedelskih državah U. S. so instalirali svoje posebne radio oddajne postaje ki oddajajo predavanja o kmetijstvu, kmetijskih strojih, živinoreji, sadjarstvu, gospodinjstvu itd. Kot primer navedemo izveček iz enodnevnega programa teh postaj: Dopolodne: ob 8. uri godba in telovadba pod vodstvom strokovnjaka, ob 10. uri dobivajo gospodinje navodila glede jedilnega lista in druga navodila v gospodinjstvu. Poldne: ob 1230 uri vremenska, tržna in borzna poročila, ob 1630 dečki in deklice poslušajo poročila o svojih klubih in društvih, ob 17. izbrana poročila o prometu v Chicagu in Cansas City, nekatere oddajne postaje poročajo tudi o sportnih prireditvah.

— Akcija otrok za mir po radiu. V okvirju Lige za Društva narodov pozivajo vseh leški otroci (Anglija) svoje tovariše iz vsega sveta da proslave 18. maj kot obletnico prve haške konference leta 1899. Ta dan so krstili kot dan dobre volje. Slavnosti po šolah imajo namen, da otrokom s petjem, živimi slikami recitacijami in igrami vcepijo zavest o potrebi mednarodnega prijateljstva. Leta 1922. pa se je zveza poslužila radia, da je po njem angleška deca sporočila deci vsega sveta blagovest ljubezni med narodi. — Pozvalo je, naj store otroci vsakega naroda isto po svojih postajah. Ta institucija je našla močnejši odziv po vseh deželah in podpredsednik angleške zveze za Društva narodov g. Gwilym Davies sporoča, da se je odzvalo lani 48 narodnosti. Med petimi postajami, ki jih v svoji okrožnici posebej omenja je tudi »Radio Ljubljana«, ki se je bil lanskemu pozivu odzval, kar bo storil seveda tudi letos.

T. R. L.

— Dom za ubogo siročad v Hrvatskem Leskovcu pri Zagrebu, v katerem je 65 siromašnih otrok brez staršev v starosti od 2 do 14 let, so posetili te dni zastopniki Dr. A. Wander d. d., ki je poklonila že prej gotovo količino Ovomaltine za zajtrk najslabotnejšim otrokom za zimski čas. Otroci so zastopniku tvrdke zelo pohvalili Ovomaltine, in če sestre, ki ta dom opravljajo, so izjavile, da je ta zajtrk za otroke izobren ker dobivajo po njem boljši tek in se redijo. Obenem pa so se tvrdki Dr. Wander d. d. zahvalile za ta zajtrk, ki ga prireja siromašnim otrokom.

— Evangelski šoli v Zagrebu je že lani dajala tvrdka Dr. Wander d. d. nekaj mesecev brezplačni zajtrk za 25 siromašnih učencev. Že lani je konstatiral upravitelj te šole, da so otroci, ki so uživali Ovomaltine, pridobili na telesni teži in višini. — Zaradi tega so uvedli na tej šoli vsakodnevno kuhanje Ovomaltine. Otroci premožnejših staršev plačujejo za zajtrk po 2 Din.

— Dr. A. Wander d. d. je poklonila 30 najšibkejšim otrokom iz osnovne šole na Borongaju gotovo količino svojega izdelka Ovomaltine z mlekom in slakdorjem. Ti učenci, po večini s romašnih staršev, so dobivali od tega v šoli zajtrk, ki jim je zelo ugaljal in se je opazil na njih kaj kmalu viden telesni napredek. Vsi ti otroci so v kratkem času pridobili 1/2 do 1 kg na svoji telesni teži.

— Ob priliki izletov v Celje priporočamo obisk gostilne »Skalna klet«. Natančneje v današnjem oglasu.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Slovenskim pisateljicam!

Razpis natečaja.

Belo-modra knjižnica razpisuje 2 nagradi, in sicer:

I. nagrada 1000 Din

za najboljše leposlovno delo za odrasle, in

II. nagrada 1000 Din

za najboljšo mladinsko knjigo.

Poleg nagrad izplača tudi običajni honorar.

Tekmujejo lahko samo slovenske pisateljice. Leposlovna knjiga naj obsega ca. 6 tiskovnih pol, mladinska pa ca 5 tiskovnih pol. Rokopis naj se pošljejo do **1. junija** t. l. na naslov:

Belo-modra knjižnica, Ljubljana, Dunajska cesta 1a v., in naj bodo opremljeni z geslom. Ime avtorice naj bo napisano na posebnem listku v zalapljeni kuverti. Kuverta naj nosi isto geslo kot rokopis in priložena rokopisu.

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Poročila:

+ **PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 10. februarja v Ptuj. **Situacijsko poročilo.** Število učiteljstva v okraju je 165, število članstva v okraju je 153, število udeležencev pri zborovanju je 117, t. j. 76,4%.

Ob določeni uri otvori tov. predsednik zborovanje. Omeni, da v organizaciji ni prave sloge: sloga jači; samo močan ima lahko uspeha, lahko doseže marsikaj, če že ne vsega. Skrbeti bo treba, da bo organizacija v slogi svojega članstva dnevno jačja, da bo premagala z lahkoto vse ovire, ki ji danes zastavljajo pot do zaželjenega cilja.

Tov. Jurančič in Hribernik ter tovarišici Fleré in Mlakar so novi člani društva.

Poročilo o seji širjega sosveta v Celju poda tov. predsednik. Na seji je poročal tudi tov. Fleré o zakonu. Izvedeli smo ves križev pot, ki ga je hodil osnovnošolski zakon. Tov. predsednik je poročal tudi o predlogih »in suspenso« in njih neslavnem koncu.

Apeliral je ponovno zlasti na mlajše članstvo naj stopi na plan, ter naj agilno poseže po delu.

Za turnejo Učiteljskega pevskega zbora bo društvo poslalo predpisani prispevek.

Projekt pravil UJU se bo po sklepu zborovanja pretresal na prihodnjem zborovanju.

Tov. Musek poroča o akciji deputacije poverjeništvu pri merodajnih faktorjih v Beogradu.

Učiteljstvo se ni doseglo svojih pravic in obsoja vsa nesoglasja, ki se vrše baš v najkriticnejšem času v učiteljskih združenjih. Apeliramo na vsa poverjeništvu, zlasti pa na vrhovno vodstvo organizacije in na Izvršni odbor v Beogradu, da složno zastavljajo vse sile za izboljšanje učiteljskega položaja. Predlog je bil soglasno sprejet.

Glede zavrnjenih člankov za »Popotnik« se pooblašča odbor, da članke prouči ter sklepa, se li naj isti res zavrnejo ali pa natisnejo v »Popotniku«.

V debato, ki se je otvorila o poročilih, so posegali tov. Musek, Lešnik, Jančič, Jurančič, Troha, Šterk, Jarc, Rusjan, Kancler.

Poročila so se vzela na znanje.

Samoizobrazba. Poročilo o delovanju krožkov je izostalo.

Šolska reforma. Tovarišica Troha je podala poročilo o ekskurziji pedagoške centrale na Dunaj. Podala je izčrpen, vseskozi objektivni pregled ekskurzije, ki se je zlasti v tem odlikovala, da je nudil poslušalcem priliko zasledovati razvoj šolske reforme iz prvih početkov do skoro popolnega razvoja.

Navzoči so ji bili zahvalni za izvajanja. Tov. Musek obžaluje, da se ni Fleretova knjiga za 1. razred upeljala na več šolah, ker se dosežajo z njo prav lepi uspehi v čitanju.

Izvenskolsko delo. Tudi ta točka se zaradi pomanjkanja časa ni obravnavala.

Slučajnosti. Tov. Čokl je v humorističnem, mestoma seveda resnem referatu, zavračal izvajanja tov. Marice Dolenčeve v članku: Samouprava učiteljstva na šoli. Upravitelj vrši na šoli predpisane dolžnosti. Ta je strožji in popustljivejši. Mlajše učiteljstvo ni ustaljeno, ima precej široke pojme o službenih dolžnostih. Če so res kje razmere take, da drugje upravitelju žena, ki ni učiteljica, ter je nenaklonjena zlasti učiteljicam, naj vrše te lepo izvenskolsko delo s tem, da tako ženo z ljubeznjivostjo dvigava na svoj nivo. Idila, ki jo odkriva tov. Dolenčeva v svojem članku o samoupravi, je morda lepa, a za danes neizvedljiva, ker ji manjkajo prav vsi pogoji. Sicer pa bo menda tudi tu na mestu pregovor: Vsak pometaj pred svojim pragom, pa bo povsodi vse čisto.

V debato so posegli tov. Jančič Šestan, Lešnik, Pahor, Šterk.

Tov. Lovrec pa prosi naslednje:

Ker je kr. banska uprava izdala odlok, da se usposobljenosti izpiti polagajo samo v jesenskem roku, bi bilo s tem prikrajšano mnogo bivših volonterjev, ki so bili leta 1928. nastavljeni komaj decembra in jim bo manjkalo samo par tednov do polne predpisane dobe za polaganje usposobljenostnega izpita v letošnjem jesenskem roku. Zato se prosi UJU poverjeništvu, da posreduje pri ministrstvu prosvete naj ono odredi, da se pripuste prizadeti še k letošnjemu jesenskem usposobljenostnemu izpitu, ali pa, da se vršijo izpiti šele potem, ko bodo dovršili vo-

lonterji predpisano dobo prakse, t. j. decembra meseca, sicer so oškodovani za eno leto.

Tov. Jančič je nato vsestransko pojasnil pomen Učiteljske gospodarske poslovalnice, naglašal velik gospodarski moment za organizacijo in šolo, ter vabil vse, da se izčrpno poslužujejo te velevažne institucije, za katero se zanimajo tudi ostali jugoslovenski učitelji.

Tov. Musek zahteva, da se pri vsakem zborovanju imenujejo šole, katerih učiteljstvo dva meseca ni plačalo članarine.

Prihodnje zborovanje bo 5. aprila.

D. I. Šestan, t. č. preds. Kaukler V., tajnica.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LAŠKO** je zborovalo dne 8. marca 1930. v osnovni šoli na Zidanem mostu.

Od 124 članov je bilo 58 navzočih, t. j. 46,8%.

Predsednik društva tov. Plavšak otvori ob določeni uri zborovanje, pozdravi navzoče, posebno še vsučiliškega profesorja gosp. dr. Ozvalda, ki se je radevolje odzval naši prošnji ter prevzel predavanje o temi »Poizkus zaključne sodbe o novi šoli«. — Dalje pozdravi sreskega referenta g. Potočnika ter v naš okraj novodošlo tovarišico gdč. Drolčevu. — V svojem pozdravnem govoru čestita tovarišema Vidmar, ki sta razstavila svoja umetniška dela v Londonu. — Spominja se ustanovitve Sokola kraljevine Jugoslavije ter vabi vse tovarišice in tovariše, da posvetijo vse svoje moči tej prekornosti organizaciji. — Končno pozove navzoče, da zaključijo trikratni »Slava« T. G. Masaryku, predsedniku Čehoslovaške, ki ravno te dni obhaja svojo 80letnico, katero na slovesen način proslavlja bratska kot tudi naša država.

I. G. prof. dr. Ozvald je v globoko zasnovanem svojem govoru obrazložil zahteve nove šole, ki so v svojem jedru le stare misli podane v novi obliki. Navzoči so z velikim zanimanjem in odobravanjem sledili izvajanjem g. profesorja. Predsednik tov. Plavšak naprosi g. profesorja, da objavi svoje predavanje v »Popotniku«, da bodo tovariši zamogli temeljito proučiti predavateljeve misli, na kar naj bi se o priliki enega prihodnjih zborovanj vršil razgovor. Ker nekateri dvomijo, da bo uredniški konzorcij »Popotnik« priobčil predavanje v »Popotniku«, se je osvojil sledeči sklep:

Predavanje vsučil. prof. g. dr. Ozvalda se naj v celoti objavi v prihodnji številki »Popotnika«. Nato se bode vršil razgovor o predavanju šele na prihodnjem zborovanju, ki se ga na prošnjo članstva udeleži tudi g. prof. dr. Ozvald.

Poverjeništvu se poziva, da izvede brezpogojno sklep glede objave predavanja pri uredništvu »Popotnika«.

Nato se g. prof. še posebej zahvali gosp. sreski referent g. Potočnik v svojem, kot tudi v imenu vsega učiteljstva, za nadvse zanimivo predavanje. Pozdravlja sklep, da naj se vrši razgovor po objavi predavanja v »Popotniku« in konstatira s posebnim zadovoljstvom, da je g. prof. obljubil prisostvovati temu razgovoru.

II. V zadevi obravnavanja predlogov učiteljskih društev za pokrajinsko skupščino se osvoje sledeči sklepi:

1. Učiteljsko društvo za srez Laško je proti pobiranju mesečnih prispevkov po 1 Din od člana za Učit. dom. Članarina je že itak previsoka in se ne sme pod nobenim pogojem še zvišati. Ako je možno, naj se v ta namen uporabi event. kakšna postavka v okvirju sedanje članarine. Poleg tega je društvo mnenja, da naj slične institucije podpira s čistim dobičkom UGP, katere člani smo itak vsi posamezniki.

2. Zadevno povrnitve potnih stroškov delegatom za pokrajinsko skupščino in seje širjega sosveta iz blagajne poverjeništvu UJU društvo soglasno sprejme predlog novomeškega društva s pogojem, da prispevek ne bo previsok.

3. Glede razdelitve organizacije UJU poroča društvo, da tvori Udruženje 9 sekcij, oziroma 9 poverjeništvu UJU, ki bi se krila s teritorijem banovin.

4. Po prečitaniu dopisa UJU poverjeništvu Ljubljana — obrazložitev stališča učiteljstva na merodajnih mestih v pogledu občega pravilnika k § 181. zakona o narodnih šolah se soglasno sklene:

»Vsebinsa dopisa pov. UJU Ljubljana št. 710 potrjuje prepričanje članstva Učit. društva UJU za srez Laško, da se poverjeništvu vestno in neumorno trudi za izboljšanje gnotnega položaja. Uverjeni smo, da bode poverjeništvu tudi v bodoče trdno vztrajalo, da se ugodi upravičenim zahtevam učiteljstva ter izrekamo naslovu za dosedanje smotreno delovanje našo najiskrenejšo zahvalo in priznanje.

5. Predsednik apelira na članstvo, da ugodno prošnji UGP, ki prosi za potrebne pristopnice v kolikor se to še ni zgodilo.

6. Nadalje poziva navzoče, da tudi letos store vse, kar je potrebno v dosego čim najboljše uspeha za Mladinsko Matico.

7. Glede nesporazuma med poverjeništvom in uredniškim konzorcijem »Popotnik« — zaradi objavljenja gotovih člankov — se članstvo popolnoma strinja s postopkom poverjeništvu.

8. Event. spreminjalni predlogi k pravilniku UJU naj se vpošiljajo na društveni odbor, ki jih bo pretresal na svoji prihodnji odborovi seji, ter o sklepih naknadno poročal.

9. Odobri se po blagajniku izplačana vsota, ki se je v naprej nakazala Učit. pevskemu zboru, kj je te dni odptoval na Čehoslovaško. Tovarišem pevcev želimo kar največ uspeha.

Končno se je osvojil predlog zborovati prihodnjič v prvi polovici meseca aprila. Rob. Plavšak, t. č. preds. A. Jesih, t. č. tajnik.

OBLACILNICA ZA SLOVENIJO

LJUBLJANA, Miklošičev. cesta 7

priporočila svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Bržvni naročniki dobe bogo tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

FOTO-APARATE

kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik
Ljubljana, Stari trg 9.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKO-SEVNJSKI OKRAJ je zborovalo dne 8. marca v Brežicah.

Tovariš predsednik je otvoril zborovanje ter pozdravil navzoče zborovalce. Od 101 vpisanega člana je bilo 66 navzočih.

Pri čitanju dopisov glede spornih članov »Popotnika« se je razvila živahna debata, katero so zborovalci zaključili z odobravanjem stališča, ki ga je zavzel odbor. Navzoči soglašajo tudi s sklepi odbora glede izpembe pravil ter glede dela centrale v Beogradu. — K dopisu glede propagande za Mladinsko Matico je sklenil celokupni učiteljski zbor sledeče:

Poverjeništvu UJU v Ljubljani naj vpliva na uredništvo »Našega rodu«, da bi bil ta bolj mladinski.

Tovariš nadzornik Drnovšek je prečital učiteljsko smernice in navodila za »Domo« znanstveno čitanko« ter je bil na razpolago za eventualne predloge in vprašanja. — Učiteljsko se z vso vneto udeležuje, da čim prej uresniči to idejo.

Tovariš predsednik je prečital pravila UJU ter je stavil predlog, ali naj ostanemo pri stari razdelitvi na poverjeništa ali naj bi bila nova razdelitev po banovinah. Članstvo glasuje po kratki debati za boljšo in primernejšo razdelitev v 9 sekcij, t. j. po banovinah.

Pri slučajnostih sklenejo navzoči, da se bo vršilo prihodnje zborovanje na Senovem. **Jakopec**, preds. **Straus M.**, t. č. tajnica.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 15. marca 1930. v Domžalah. Od 130 uč. t. v srežu je včlanjenih 106 tovarišev(ice). Zborovanja se je udeležilo 68 članov, kar odgovarja 81% udeležbi.

I. Poseben pozdrav tov. predsednika je veljal novo došlim tovarišem(icam): Urbančič A., Likar Pintar, Ostanek in Krušič.

II. **Samoizobrazba:** Gospod sreski šolski referent tovariš Lukežič Gustav nam je v krasno izdelanem referatu podal misli in smernice, kako seznanjamo našo mladino s slovenskimi pesniki in p. satelji. Za svoja temeljita izvajanja je žel burno priznanje.

III. **Stanovske zadeve:** V živahnih debatah so se razmotrile razne stanovske zadeve v smislu raznih okrožnic.

Sklep: 1. K dopisu pov. 716 v zadevi objavljanih spornih članov — soglasno mnenje članov: Uredniški konzorcij je do gotove meje avtonomen. Poverjeništvu pa ima pravico in celo dolžnost, da ne dovoli objave člankov, ki so v kvar ugledu šole in stanu.

2. Mesečni prispevek 1 Din za Učiteljski dom se z veliko večino odobri.

3. K referatu tov. Stenoveca o pravih UJU izdelaj odbor eventualne predloge.

4. Od Kmetijske družbe zahtevamo, da postanejo učitelji polnopravni člani.

5. Poverjeništvu UJU Ljubljana izrekamo posebno zahvalo za delo na pravilniku k šolskemu zakonu.

6. Vse knjigarnice in založništva opozarjamo, da smatramo vse pošiljke, naslovljene na učiteljsko ali šole in ki niso bile naročene — kot darilo pošiljateljca prizadeti šoli.

Prihodnje zborovanje bo maja.

Mayer, l. r. **Arrigler**, l. r.

+ GORNJEGRANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoje zborovanje dne 8. marca 1930. v Šmartnem ob Dreti.

Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo — tekoče zadeve. 2. Poročilo o seji širjega sosveta v Celju. 3. Predavanje: Vzgojna naloga šolskega čtiva. 4. Dopisi. 5. Slučajnosti.

Statistika: Število članstva 34, navzočih 23.

Predsednik tov. Kotnik pozdravi navzoče, zlasti še tov. nadzornika Lužnika, kakor tudi na novo pristopili tovarišici Pevnik Erno in Hanke Natalijo.

Zahvaljuje se vsemu članstvu, ki je v kljub slabemu vremenu v tako lepem številu došlo na zborovanje. Vidi se, da imamo pred očmi dejstvo, da je medsebojno tovarištvu predpogoj uspešnega društvenega delovanja.

1. Predsednik poroča o novem šolskem zakonu. Kaj stalnega se zaenkrat še ne da povedati, počakati je treba še na pravilnik, ki bo izšel. Vemo pač iz zakona zaenkrat toliko, da se nam odpira široke polje novega dela. Z zakonom so se naložile učiteljsvu velike dolžnosti in predpisala mnoga dela tudi izven šole. Zato še bolj upravičeno upamo, da se nam bodo v novem uradniškem zakonu, ki se sedaj dela, zasigurali prejemi, ki bodo rešili učiteljsvo vsakih skrbi za existenco.

2. Poročilo o seji širjega sosveta pada tov. predsednik.

3. Predavanje o domoznanstvu je odpadlo, ker je bil tov. Rozman zadržan. Namesto njega je predaval tov. Kotnik o temi: Vzgojna naloga šol. čtiva. — Predavanju je sledilo učiteljsvo z zanimanjem in pažnjo.

4. Dopisi: Razpravljalo se je o sledečih dopisih poverjeništvu:

a) tičoč se prispevkov za učiteljski pevski zbor. Sklene se, da se nakaže učiteljskemu pevskemu zboru za to leto neki gotov znesek. Članarino pa člani odklanjajo.

b) Glede Mladinske Matice. Predsednik navdušuje tovariše in tovarišice, da bi tudi

letos napeli vse sile, da ne samo da obdržimo lansko število, ampak da še število članstva (naročnikov) poskoči vsaj za polovico.

c) Nesporazum med uredniški m konzorcijem »Popotnika« in poverjeništvom. — Polnoma soglašamo s poverjeništvom.

č) Glede članarine za Učit. domova, nadalje o povračilu stroškov delegatom ter o načrtu novih pravil se pošlje poverjeništvu naše mnenje posebej.

5. Slučajnosti: Po tov. predsedniku je bil stavljen predlog da se izdela za naše društvo statistika, koliko letnih publikacij mesečnikov tednikov in dnevnikov ima članstvo naročeno. Sklene se, da bo tozadevne vzorce izdelal predsednik sam in jih nato razposlal na posamezne šole. Na prihodnjem zborovanju pa bo o tem podal kratko poročilo, ki pa se objavi tudi v »Učit. Tovaršu«.

Prihodnje zborovanje se vrši 3. maja na Ljubnem.

Predsednik se zahvali tovarišem in tovarišicam za pazno sodelovanje in zaključil zborovanje.

Kotnik Z., t. č. preds. **Petrač Fr.** t. č. tajnik.

+ LITIJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 8. marca t. l. na državnem učiteljski v Ljubljani.

Statistika: Članov 104, navzočih 69, t. j. 67%. Ena članica je odšla iz okraja.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje s pozdravom na navzoče ter predstavi tov. H. Bračičevo kot predavateljico »Pedagoške centrale«, ki referira o pedagoškem kongresu v Helsingforsu. Odbor izreka predavateljici za zanimivo in izčrpno predavanje ponovno zahvalo na tem mestu.

Predsednik prečita došle dopise in predloge ter jih da v debato. Z večino glasov je bil sprejet predlog o prispevku za Učiteljski dom. Predlog o plačevanju potnih stroškov delegatom k skupščinam po novem načinu se odkloni ter vztraja, da se plačuje to kot doslej.

Glede natisa dr. Zgečevega članka o »pretepanju« se izreče večina proti.

Gmotni položaj podeželskega učiteljsva je očrtala jedrnat tovarišica A. Ölhoferjeva, nakar se je sprejela resolucija, ki zahteva:

1. Da nastopi poverjeništvu takoj na pristojnih mestih, da se izenačijo draginske doklade vsemu učiteljsvu z odpravo krivične odmere iste po razredih.

2. Posebne doklade naj se izposlušajo za izredno odročna hribovita službena mesta, koder so vsled oddaljenosti vse življenske in kulturne potrebe najmanj za 50% podražene.

3. Odtegljaji za nabavljajno zadrugo naj se ukinejo, kakor se je to pri drugih uradnikih že zgodilo.

4. Poverjeništvu naj da vsebino resolucije v pretres ostalim učiteljskim društvom.

Izvajanja tov. Ölhoferjeve o gmotnem položaju podeželskega učiteljsva izidejo na željo članstva v posebnem članku v »Učit. Tovaršu«.

M. Pelko, preds. **Z. Vrščaj**, tajnica.

+ KOZJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 8. svečana 1930. ob 10. uri v Kozjem.

Statistika: Učiteljsva v okraju 50, včlanjenih 35, navzočih 23, t. j. 67%.

Tov. predsednik otvori zborovanje s tovariškim pozdravom na vse navzoče, posebej še novega člana Mirka Koželj.

Tajnica prečita zapisnik zadnjega zborovanja, ki se odobri.

Nato se prečitajo dopisi: Glede UGP podpišejo člani pristopnice — seznam se pošlje UGP, znesek 5 + 2 Din se nakaže s članarino vred.

Učit. pevskemu zboru se pošlje denar za celo leto. Predsednik razdeli med članstvo Ribičičevo mladinsko igro: »Kraljica palčkova«.

Tov. Donik je predaval »Faktor dela — evangelij življenja«. Povedal nam je, delati ni samotno, zlasti je poudarjal, kako se spoštuje delo v Ameriki, med tem ko se pri nas še marsikdo sramuje dela z rokami. Predsednik se mu za predavanje zahvali.

Nato je sledila živahna debata o novem šolskem zakonu in o izboljšanju učiteljskega gmotnega stanja.

Tov. Hernaus je primerjal plače učiteljsva pri nas z učitelji v Avstriji. Vsi imamo isto delo, a vendar so oni 60 do 80% boljše plačani.

Prihodnje zborovanje bo 5. aprila v Sv. Petru pod Sv. gorami.

Alb. Čok, t. č. preds. **M. Strašek**, t. č. tajnica.

+ ZBOROVANJE UČIT. DRUŠTVA ZA ORMOŠKI OKRAJ se je vršilo v Ormožu dne 10. marca t. l. ob 9. uri.

1. **Statistika:** Od 70 učiteljev(ice) v okraju je 65 članov društva in od teh je bilo navzočih 44 članov(ice), t. j. 68%.

2. **Situacijsko poročilo:** Tov. predsednik Ad. Rosina je omenil v svojem poročilu, da imamo izvanredno resne čase za svoj stan, ko snujemo nova pravila za svojo organizacijo, in se dela na novem uradniškem zakonu, ki bo naše gmotno stanje najbrž postavil na popolnoma novo podlago. Da bi te spremembe bile v korist nam in naši šoli, v tej želji najiskreneje pozdravlja vse navzoče.

Posebno pa je pozdravil na novo pristopivšo članico tov. Plavšak Marijo iz Središča in gosta učit. abs. Posega Bianco.

Tov. Angela Porekar je izstopila iz našega društva ker je nastopila svoje novo službeno mesto v Mariboru ter ji želi tovariš predsednik, da bi bila tam prav zadovoljna.

Predsednik poroča dalje, da je v petek dne 7. marca t. l. odmevala čehoslovaška republika radosti in proslav v čast svojega predsednika dr. T. G. Masaryka, ki so začele že predpreteklo nedeljo in ki pač še niso za-

ključene. Ni menda v vsej bratski republiki kraja, ki bi na ta ali oni način ne sodeloval na tem slavlju.

Ludi nam v Jugoslaviji je prezident dr. Masaryk mil in drag, saj nam je bil v najtežjih časih zvest in pozrtvovalen prijatelj, zagovornik in zaščitnik, predvsem pa je tudi on z vneto in gorečnostjo, kakor da bi bil rodnin sin jugoslovenskega naroda, pomagal, da je iz krvi svetovne vojne vznikla svoboda in ujedinjena Jugoslavija.

Med kulturnimi ljudmi ni človeka, tudi ne bivšega Masarykovega političnega nasprotnika, ki bi ne želel: da živi prezident Masaryk še dolga leta!

Nato so se prečitali in obravnavali zapisnik in došli dopisi.

3. **Samoizobrazba:** a) Tov. Porekar je predaval o »Kmetiskem vinogradništvu v ormoškem okraju« ter podal razvoj vinogradništva, razne neprilike in pomoč v vinogradništvu.

b) Tov. Wennigerholz je predaval temeljito o podrobnem učnem načrtu za kmetško nadaljevalne šole, kjer je razpravljal vse p. noge kmetškega gospodarstva in kmetškega življenja.

c) Poročevalec tov. Klemenčič je ugotovil, da se je krožek Sv. Tomaž-Runeč sestel dvakrat, drugi krožki pa nobenkrat. Društveni predsednik apelira na članstvo, naj se na pomlad večkrat sestane.

4. **Sklepi in predlogi:** a) Tov. Klemenčič poroča o novih pravih naše organizacije, ki se sprejmejo.

b) Tajnik poverjeništvu tov. Kobal je poročal o delovanju našega poverjeništvu, izvršnega odbora UJU, šolsko-upravnega odsaka, o pravilniku, učnem načrtu, »Popotniku« in pojasnil mnogo vprašanj našega članstva.

c) Tov. D. Pintarič je stavil sledeči predlog, ki je bil soglasno sprejet:

Učiteljsvo ormoškega okraja izreka svojo popolno zaupanje poverjeništvu UJU Ljubljana.

č) Stroške svojih delegatov naj vedno krije vsako društvo samo.

d) Članarina za pevski zbor je že nakazana.

e) Razpravljalo se je o sklepu glavnega odbora Kmetijske družbe, ki pravi da ne more vsakdo postati redni član iste. Izredni član pa more zaprositi glavni odbor za dovoljenje, da ga pritegne k sodelovanju v odboru.

Ker je učiteljsvo za gospodarski dvig našega naroda in ker smatramo, da je za kulturni napredek pogoj gospodarsko blagostanje, zato bi naj učitelji bili tudi redni člani, kakor je to prej bilo.

5. »Naš rod« in Mladinska Matica. Tovariš(ice) naj ne izpuste izpred oči koristi, ki jih ima mladina in učiteljsvo od dobrega mladinskega lista in naj s požrtvovalnostjo gredo na delo, da se dvigne list v vsakem oziru.

Čas za nabiranje naročnikov Mladinske Matice je podaljšan do konca marca t. l. Nekateri šole pa izkazujejo že sedaj visoko število naročnikov (n. pr. Središče 120 izvodov).

6. **Slučajnosti.** Pri prihodnjem zborovanju dne 5. maja t. l. v Ormožu bo podala tov. A. Vadnjalova načrt za gospodinjstvo-nadaljevalne šole.

Ad. Rosina, preds. **Vlado Porekar**, tajnik.

+ POROČILO O ZBOROVANJU BELOKRANJSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA dne 15. februarja 1930. v Črnomlju.

Tovariš predsednik otvori zborovanje, ki so bili naj opozorjeni tovariši z okrožnice, pozdravi vse navzoče, predvsem novostopivša tov. Virnika Josipa in Plévelja Viktorja; priporoča pri debatah stvarnost, parlamentarizem in tovarištvo.

Vodi naj nas enotno načelo za enotno stanovsko organizacijo, ki jo moramo poživiti in dvigniti do one veljave, ki ji je v borbi za dosego naših smotrov nujno potrebna. Graja malodušnost nekaterih članov do organizacije, ki s tem le ovirajo njen napredek in izpodkopavajo temelje enotne organizacije, ki nam je danes bolj potrebna kot kdaj poprej.

V srežu je 95 učnih moči, organiziranih 86, neorganiziranih 9, navzočih 53, kar znaša 61%. Opravičilo se je 5 tovarišev, med njimi tov. Zajec, zato se njegov referat stavi na dnevni red prihodnjega zborovanja.

Predsednik pada v kratkih potezah poročilo o seji širjega sosveta dne 5. januarja. V zvezi s poročilom sta bili prečitani dve okrožnici ljubljanskega poverjeništvu o delu Izvršnega odbora v Beogradu pri sestavi pravilnika k šolskemu zakonu. Na podlagi teh okrožnic je odbor predložil sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

Osnovnošolski ter uradniški zakon, ki se ravnokar sestavlja, sta odločilna momenta v zgodovini našega stanu, ki imata zregulirati naše materialne in kulturne odnose v družbi v bodoče. Od kakovosti teh dveh zakonov je zavisno naše nadaljnje delo, nadaljnje življenje.

Edini kriterij v borbi interesov našega stanu je naša stanovska organizacija. Od njene življenske sposobnosti in taktike je odvisen tudi uspeh.

Upravičeno se je pričakovalo, da bo znal in umel Izvršni odbor v Beogradu kot pravno-politični zastopnik zastaviti na merodajnem mestu vse svoje razpoložljive sile v borbo, kadar gre za stanovski biti ali ne biti, ter za vsako ceno izvojeval učiteljsvu pravice, ki mu gredo.

Ad 1. Z začudenjem in razočaranjem pa vidimo, da je večina izvršnega odbora v takem odločilnem trenutku odpovedala, da ne čuti niti razumevanja, niti volje za delo.

Zato učiteljsvo B. U. D. obsoja to delo, oziroma nedelo in obžaluje, da je poleg častnih izjem izvolilo v vodstvo organizacije

tudi take člane, ki se ne zavedajo niti najosnovnejše tovariške dolžnosti, kaj šele naloge, ki so jo sprejeli z izvolitvijo. Ne opravičuje jih izgovor, ki ga navajajo. Obsojamo njihovo početje, ki kvari ugled vsemu stanu.

Kljub temu, da bi moralo članstvo reagirati in izvajati takojšnje posledice, nalaga svojem poverjeništvu, ki rešuje častno poverjeno mu nalogo, da zbere ves material ter nekorektnosti izvršnega odbora ter jih iznese na glavni skupščini.

Prečitani sta bili obe okrožnici UGP. Predsednik opozori tov. upravitelje, naj vroče učiteljsvu pristopnice za UGP v podpis, ter pozove članstvo, naj se z večjo vneto kot dosedaj sodeluje pri delu Mladinske Matice in »Našega rodu«.

Odbor je že z okrožnico opozoril članstvo na načrte za nova pravila UJU, in sicer: na onega, ki ga je izdelal izvršni odbor v Beogradu in onega ljubljanskega poverjeništvu ter zavzel v pogledu naše stanovske organizacije v bodočnosti sledeče stališče:

Smatramo, da morajo biti nova pravila, ki naj bodo temelj našemu nadaljnemu stanovskemu življenju, na docela demokratični podlagi; zakaj le ta bodo vsebovala vse one atribute, ki jih mora vsebovati vsaka stanovsko zavedna organizacija, če hoče odgovarjati času, zahtevam in potrebam svojega članstva ter štiti in boriti se za njihove pravno-politične socialne in kulturne interese. Le taka pravila bodo tudi onemogočila vsako korupcijo in neljuba dejanja posameznika ali skupin na račun ostalega članstva.

To pa bo le tedaj, če bo z novimi pravili zajamčen vpliv vsega članstva na vodstvo stanovske organizacije ter osiguran svoboden in nemoten razvoj pokrajinskih organizacij.

Zato v celoti odklanjamo projekt, ki ga je izdelal Izvršni odbor UJU v Beogradu, ki je v bistvu dosedanji pravilnik, ki je imel za posledico sestavo novih pravil ter ni vseboval niti enega gornjih atributov. Prisivajamo si pa načrt, ki ga je izdelalo ljubljansko poverjeništvu ter sprejel širši svet poverjeništvu UJU Ljubljane s spreminjevalnimi in dodatnimi predlogi k 2., 3., 5. in 9. členu, ki so bili vsi soglasno sprejeti.

Predlog logaškega učiteljskega društva v okrožnici zaradi povrnitve potnih stroškov delegatom na pokrajinsko skupščino in seje širjega sosveta je bil soglasno sprejet.

Na pobudo odbora BUD je bil sestavljen pomožni odbor dosedanjemu odboru tukajšnje okrajne učiteljske knjižnice v svrhu izpopolnitve iste. V odbor so se javili tov. Korenova, Mencej in Podražaj.

Na sklep članstva se bo odbor obrnil na kr. banksko upravo savske banovine v Zagrebu glede kreditiranja in organizacije štiritedenskega počitniškega kmetijskega tečaja za učiteljsvo tukajšnjega sreza.

Članstvo je poverilo odboru nalogo, naj stopi v stike s tov. Martelancem, ki naj skupno organizirata pevski zbor tukajšnjega učiteljsva.

Blagajničarka opozarja vse na redno plačevanje članarine, ker je blagajna v kritičnem stanju.

Ad 2. Odbor je prejel spomenico, ki poziva vodstvo pokrajinske organizacije v Ljubljani, da zastavi vse svoje sile v ostalimi organizacijami ter korporacijami v slučaju, da bi bil z novim vseučiliškim zakonom kakorkoli prikrajšan slovenski jezik v našem visokoškolskem pouku in da bo v novem zakonu njegov obstoj zasiguran.

Po krajiši debati je bila spomenica sprejeta ter odposlana ljubljanskemu poverjeništvu.

Kot uvod k sodobnim šolskim vprašanjem ki bodo poleg stanovsko-političnih na dnevnem redu vsakega zborovanja je referiral tov. Mencej o bistvu potreb in poti naše samoizobrazbe. V prvem delu svojega referata je podal v kratkih potezah sodobnost kot produkt strahovitega prevrata, ki ga je izzvala svetovna vojna, ki pa je bil pojav v nepretrganem razvoju človeške družbe in imel za posledico izgubo materialnega in moralnega ravnotežja ter splošno disorientacijo sodobne družbe. Zato stopa na dan vse večja potreba, da najdemo ideološki kompas, ki naj bi nam omogočil orientacijo v sodobnem kaosu.

Na razvalinah tradicionalnih oblik so se pojavili novi vidiki, smeri in stremljenja na šolskoorganizatornem, vzgojnem kakor didaktičnem polju, ki visijo kakor življenski imperativ nad nami in zahtevajo rešitve. Ključa do teh rešitev pa nam ne more nuditi ne psihologija, ne pedagogika, temveč družboslovje.

V nadaljnjih izjavanjih je tov. nadzornik Vizjak podal v kratkih potezah vsa prečeta šolsko-didaktična vprašanja, kako zgraditi prehod od stare šole k novi. Predvsem je poudarjal važnost na izbiro predmeta, okoli katerega naj se koncentrira vsa ostala učna snov, da bo ustrezala učencem duševni strukturi ter njihovim bodočim življenskim potrebam. Stavljena mu vprašanja so dala dovolj snovi, da je podal mnogo potrebnih in uporabnih psihološko-didaktičnih migljajev.

Nato je podal upraviteljem nekaj navodil v šolski administraciji.

Ker je s tem dnevnim red izčrpan, zaključil tov. predsednik zborovanje.

Ljubič M., t. č. preds. **Dolenc St.**, t. č. tajnik.

Novo knjige.

—k Platonov razgovor o nesmrtnosti duše. Društvo prijateljev humanistične gimnazije je izdalo knjigo, ki jo je grški filozof spisal malone pred dvema in pol tisočletjema pod naslovom Phaidon in ga je sedaj v slovensko prevedel prof. A. Sovrč. Nagib za izdajo slovenskega Phaidona pa ni bila morebiti reklama za humanistično gimnazijo; prej resnična želja pokazati, da svet grškega duha, s katerim se je humanistična gimnazija zlasti v najizrazitejših dobah svojega bitja in žitja veliko bavila, nikar niso kake prazne marnje. Kdor se poglubi v čtivo Phaidona, se bo poleg drugega tudi lahko uveril, kako

resno da se je že starogrški človek ukvarjal z večno aktualnimi problemi, ki stoje i za nas dandanes na pragu in na koncu življenja. Zato bodi ta čisto izredna književna novost našemu učiteljstvu, zlasti glede na veliko puščobo, v kateri se nahaja sodobni književni trg, najtopleje priporočena. Knjiga ima umetniški ukrojeno vnanost, prevod je podan v dodelano lepem jeziku. Cena broširanemu izvodu je 40 Din, vezanemu pa 52 Din. Dobiva se po vseh knjigarnah.

—k Orožen: Učbenik ruskega jezika. V bogati zbirki žepnih slovarjev in učbenikov, ki jih izdaja Jugoslovanska knjigarna — za to velevažno in velevažno delo zasluži za ložba vso hvalo in priznanje — je pravkar

izšel Učbenik ruskega jezika, ki ga je sestavil prof. J. Orožen. — Od nekdanj je bilo pri nas zanimanje za ruski jezik živahno — saj je Aškerc spesnil celo himno »Ruski jezik« (ki je natinjena obenem z ruskim prevodom D. Verguna v »Učbeniku«) — in zlasti po vojni se je krog ljubiteljev ruskega jezika stalno širil in večal. Koliko je Slovencev, ki so živeli med Rusi! In koliko je Rusov, ki so živeli in še danes žive med nami — ki ostanejo tu pri nas bogve kako dolgo, morda za zmirrom, eno z nami... Ti živi stiki med obema narodoma so zbudili pri nas nenavadno doščnost do ruskega jezika in veliko je število takih, ki se ga sploh nikdar niso sestematično učili, a ga za silo poznajo in govore. Cena broš. 50 Din, vez. 64 Din.

MALI OGLASI

Javna kuhinja, Ljubljana, Miklošičeva cesta, priljubljena gostilna za šolske izletnike. Kosilo 6:30 Din ali 9:30 Din ali 11:30 Din. Večerja 4:30 Din ali 5:30 Din. Večje število udeležencev naj se prijavi poprej.

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popravljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

SNOJ JOSIP LJUBLJANA
V PALAČI MESTNE HRANILNICE

priporoča svojo zalogo blaga najnovejših vzorcev za gospode in dame kakor razno drugo manufakturno blago po najnižjih cenah. — Prodaja se tudi na obroke.

TVRDKA
A. ŽIBERT.

priporoča za spomladansko sezijo svojo veliko in bogato izbiro najnovejših damskih in moških čevljev od najnižje do najvišje cene. — Blago prvovrstne kvalitete. — Prepričajte se!

LJUBLJANA * PREŠERNOVA ULICA

IZDELOVANJE DAMSKE IN MOŠKE KONFEKCIJE

„ELITE“

D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA 9

prodaja
damske, moške in deške konfekcije.
NA DEBELI! NA DROBNO!
PRVOVRSTNO IZVRŠEVANJE PO MERI!

Pohištvo

za opremo stanovanj in pisarn

Ivan Dogan

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17

Ustanovljeno 1872.

Telefon 32-61

Hotel „TRATNIK“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

priporoča lepe zračne sobe

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

HOTEL

ZAKA * BLED-JEZERO

nudi šolskim izletnikom celodnevno prehrano in prenočišče à Din 30.— do 40.— za osebo.

Samo zajutrek s kruhom Din 3-50
Samo kosilo s kruhom Din 8.— do 15.—
Samo večerja s kruhom Din 8.— do 12.—

Prosimo, da izletniki svoj prihod najavijo. Vse potrebne informacije daje rade volje uprava hotela.

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

★
L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15
DEŽNIKI
Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon itev. 2.282.

Kdor oglašuje ta napreduje!

Učiteljstvo 10% popust!

Bluze, damsko in moško perilo, torbice, flornogavice, rokavice, kravate, naramnice, palice itd. si najugodnejše nabavite pri

ŠTERK nasl. MILOŠ KARNIČNIK, LJUBLJANA, STARI TRG 18.

ŠOLSKA VODSTVA, POZOR!

Vsem cenjenim šolskim vodstvom, ki nameravajo v letošnjem šolskem letu napraviti šolske izlete v Celje, se vljudno priporoča za prav okusna, sveža in po zelo nizki ceni napravljena kosila gostilna

SKALNA KLET
ki se nahaja na Zavodni št. 23 (oddaljena od postaje 8 minut) tik poti, ki vodi na znameniti grad Celjskih grofov. Istočasno se naprošajo vse zadevne šole, da pošljejo pravočasno svoja obvestila s točnimi podatki, in sicer naj javijo: dan prihoda, čas obeda in število celih, odnosno malih kosil, da se more pravočasno vse skrbno pripraviti in tudi določiti cena. Vljudno se priporoča **ANDREJ UŠAJ**

Trvdka
J. KOSTEVC
nasl. A. PIRŠ

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA • LJUBLJANA, WOLFOVA ULICA ŠT. 12.

Vas vljudno vabi, da si ogledate spomladanske novosti. Moško in žensko volneno blago, pralne svile, cefiri, popelini in drugo različno blago.

Tudi na obroke. Cene zmerne! Postrežba solidna!

FABIANI & JURJOVEČ

LJUBLJANA * STRITARJEVA ULICA 5

Nudimo veliko izbiro angleškega in češkega blaga za gospode in dame. Krasna izbira v zastorih, posteljne preproge, pregrinjala in odeje. Pliš vzorčast in gladek za divane. Velike preproge v plišu in linolej. Belo blago za rjuhe in perilo v poljubnih širjavah

Žima, perje, puh, kapok od najcenejše do najboljše vrste

Daje tudi na obroke / Postrežba točna in solidna

Oblačilnica „ILIRIJA“ vodi!

Da udovoljimo željam naših strank, smo ustanovili novi oddelek za

čevlje.

Poleg vseh oblačilnih artiklov boste lahko dobili pri nas damske, moške in otroške čevlje prvovrstnih kvalitete

na obroke.

Oblačilnica „Ilirija“

LJUBLJANA, Mestni trg 17/i. Telefon 28-25.

Priporočamo Vam
PUCH KOLESA

ki so vedno najboljše!

Dobe se po solidni ceni, tudi na obroke, le pri trdki

IGN. VOK

LJUBLJANA — NOVO MESTO

Pelikan

Zaloga baro, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

Primerna ter koristna darila
so samo

Gritzner in Adler

šivalni stroj in kolo ter pisalni stroj URANIA. Najboljši material in lepa oprema samo pri

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

Telefon 2913 blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913
Za šolo in učiteljstvo poseben popust.

KRASNE ZAVESE

v zalogi trdke

A. & E. Skabernè, Ljubljana

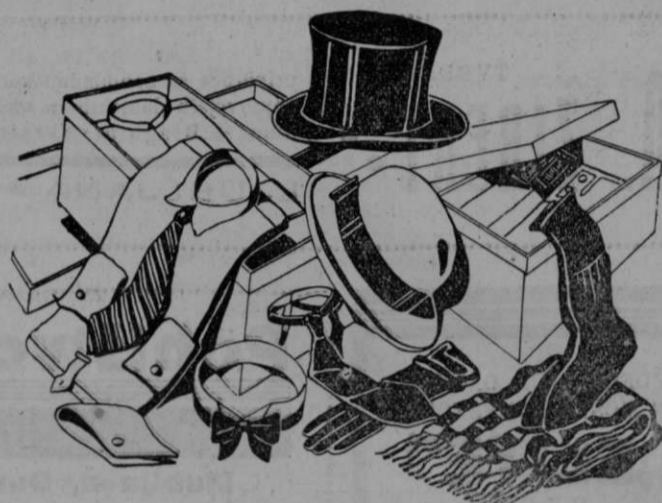
Najnovější modeli.

Oglejte si igračne in otroške vozičke, triciklje, holenderje, male avtomobile, šivalne stroje, najnovjša dvokolesa, pnevmatiko itd. Velika izbira. Prodaja na obroke. Ceniki franko. •TRIBUNA• F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Klobuki, perilo, kravate!

Zadnje novosti!

A. ŠINKOVEC nasl.

Oglejte si izložbe!

K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg

ELEGANTNE POMLADNE NOVOSTI!

Za veliko noč

si nabavite potrebna oblačila itd. zelo ugodno pri znani trdki

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, DVORNI TRG 3

Specijelno angleški in češki kamgarni, ševjoti itd. (tudi na metre) v najmodernejših vzorcih, perilo ter razni drugi modni in sportni predmeti, dežni plašči itd.

Radio omogočen vsakomur!

V želji, da postane **vsakdo naš naročnik** oddajamo v času od 7. aprila do 7. maja 1930. po sledečih senzacionalnih cenah in plačilnih pogojih naslednje aparate:

- 1000 komadov finih **detektorskih aparatov**, kompletnih, s kristalom, eno slušalko ter materialom za zunanjo anteno za Din 60— ter štirikratno mesečno plačilo à Din 45—.
- 200 komadov **enoelektronskih aparatov**, kompletnih, z dvomrežno elektronko, z baterijami, eno slušalko ter materialom za zunanjo anteno za Din 90— ter osemkratno mesečno plačilo à Din 72—.
- 100 komadov **troelektronskih aparatov** z avdijonom ter dvema nizkofr. stopnjama, kompletnih, z akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, angl. zvočnikom Amplion AC 11 ter materialom za zunanjo anteno za Din 200— ter desetkratno mesečno plačilo à Din 185—.
- 50 komadov **štirielektronskih aparatov** z visokofr. elektronko z zamreženo anodo, avdijonom ter dvema nizkofr. stopnjama, kompletnih z akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt ter finim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 za Din 380— ter desetkratno mesečno plačilo à Din 320—.

RADIO LJUBLJANA

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 5

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA ŠT. 37

*Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!*